

Кантрамарка

Наўкол, магчыма, нехта ёсць

Калі я раніцою у гуморы, то, выходзячы з пад'езда, люблю ўявіць, што здымаюся ў кіно. Акурат цяпер здымаюць сцэну: я выходжу на вуліцу пад пэўны саўндтрэк. Шпацыр з пятага паверха дазваляе паразважаць, пад які менавіта. Калі я адчыняю дзверы, ён гучыць у маёй галаве сваім лепшым фрагментам. І я ніколі не думала, што змагу пабачыць спектакль пра музыку ў маёй галаве ды крохкае адчуванне свету ў гэты момант...

Бадай што самай галоўнай падзеяй сёлетняга Міжнароднага форуму тэатральнага мастацтва «TEART» для знаўцаў стаў паказ у Мінску спектакля вядомага еўрапейскага рэжысёра Крыстафа Марталера «Кінг сайз» (Тэатр Відзі-Лазан, Швейцарыя). За некалькі дзесяцігоддзяў работы Марталер займаў у тэатральным свеце рэпутацыю вясёлага правакатара і вынаходніка ўнікальнай тэатральнай мовы. Спектакль, паказаны ў межах Форуму (дарэчы, Марталера пабачылі ў Мінску ўпершыню), пацвердзіў яе напалову. Дзеянне, што разгортвалася ў блакітным гасцінічным нумары, наўрад ці ставіла за мэту справакаваць глядача, аднак пераконвала: у нас так не пішуць.

Адпраўной кропкай для тэатральнага сачынення Марталера стаў успамін пра старую партугальскую гасцініцу, дзе ён аднойчы апынуўся, і жанчыну, што іграла там на раялі. Аднак рэжысёр рэканструюе, хутчэй, не карціны з мінулага, а настроі, якія апаноўвае, калі ён успамінае гэтыя карціны.

Тое, што адбываецца на сцэне, складана апісаць. У інтэр'ерах нумара, значную частку якога займае вялікі ложка (ложак «кінг сайз» — адсюль і назва спектакля), існуюць чатыры чалавекі: мужчына і

жанчына сярэдняга ўзросту, жанчына сталага ўзросту і мужчына-тапёр. Пара цягам гадзіны (у сцэнічным часе: з ранку да вечара) выконвае розныя песні — ад народных да сучасных хітоў. Артысты спяваюць у самых нечаканых мізансцэнах: лежачы на ложку; лежачы пад ложкам і намагаючыся заесці спеў садавіной;

Фота Ірады Чышчэняк

хаваючыся ў шафе. Пажылая жанчына прагульваецца па нумары з сумкай, адкуль з'яўляюцца адны нечаканыя рэчы (напрыклад, капусны ліст, што потым з'есць спявачка) і куды знікаюць іншыя нечаканыя рэчы (напрыклад, тэлефонны апарат з нумара). Час ад часу яна прамаўляе невялікія праязічныя фрагменты тэксту нахшталь: «Я такая шчаслівая, што душа мая навыварат». Тапёр стварае музычны каркас дзеяння і час ад часу

ўключаецца ў яго драматычны складнік.

«Кінг сайз», безумоўна, нечым падобны на вадэвіль ці аперэту — музыка, іранічныя куплеты, камедыійныя эпізоды. Аднак умоўная лінія сюжэта, уздоўж якой прасціраецца ўспамін-фантазія, тут зусім не вадэвільная. Марталер іранізуе з ладу жыцця сучаснага чалавека, яго дзіўнай рытуальнасці, інфармацыйнага шуму (які пераўвасабляе ў шум музычны). А галоўнае: разважае над тым, якія ж мы ўсе адзінокія — побач, але не разам.

Чалавек з'яўляецца ў гэтым вялікім свеце памеру «кінг сайз» адзінокім, усве-

...Але вось раптам пажылая жанчына валіцца ў ложка, які ўжо заняў дуэт. Яна ўладкоўваецца акурат паміж імі. Нечакана мужчына ў сне абдымае старую. Ды сполах надзеі на шанц быць заўважаным імгненна згасае. Сцэна пабудавана так, што ўзнікненне пачуццяў паміж гэтымі героямі падаецца глядачам з'явай, якая ніколі не можа адбыцца.

«Кінг сайз» — гэта музычны тэатр абсурду. Чаму пажылая жанчына пачынае есці спагэці, дастаючы іх з уласнай сумкі часалкай для спіны, нібы велізарным відэльцам? Чаму героі спяваюць з шафы, быццам з музычнай шкатулкі, і заціхаюць, як толькі зачыняюцца дзверы? Абсурд Марталера блізка да эстэтыкі анімацыйнага фільма, дзе па волі мастака выявы вынікаюць адна з адной невытлумачальна, але неверагодна прыгожа. Марталер дадае да выяў музыка. І калі можна было б паглядзець на дзеянне праз нейкі фільтр, нахшталь тых, што ператвараюць фота на тэлефоне ў малюнак, глядачоў увогуле нічога не здзівіла б. Прыўкрасны і крыху сумны мультфільм для дарослых!

У фінале Марталер пакідае нас у вясёлым настроі і разгубленасці перад законамі свету. Уяўляецца, мы пражываем жыццё, якое можна праспяваць крыху больш, чым за гадзіну? І ў той жа час існуе ў свеце «каралеўскага памеру», дзе кожны можа аказацца побач з табой, але не разам.

Алена МАЛЬЧЭУСКАЯ

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск —	8.28	17.18	8.50
Віцебск —	8.22	17.03	8.41
Магілёў —	8.18	17.08	8.50
Гомель —	8.09	17.11	9.02
Гродна —	8.42	17.35	8.53
Брэст —	8.37	17.41	9.04

Месяц

Першая квадра
07.11—13.11.
Месяц у сузор'і Рыб.

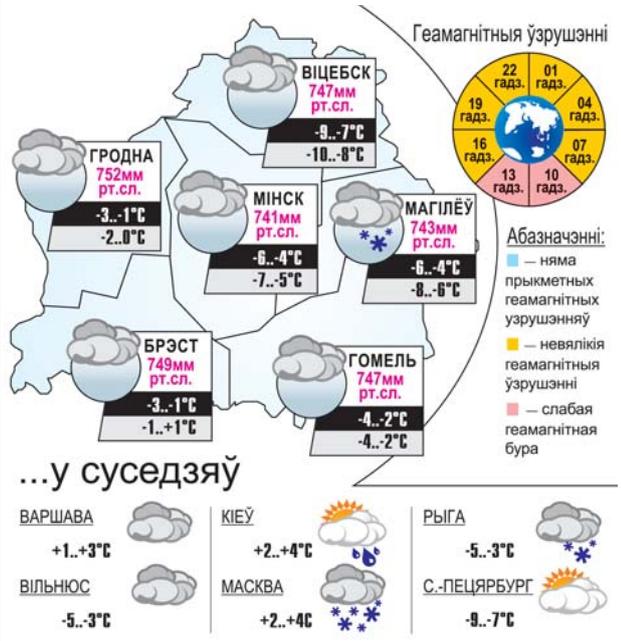
Імяніны

Пр. Праскоўі, Арсенія, Дзмітрыя, Івана, Максіма, Несцера, Сцяпана.
К. Наталлі, Нэлі, Андрэя, Любаміра, Льва, Лявона, Сцяпана.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

ЗАЎТРА

Крымінал

Пазабаўляўся на справу

Даўнавата ў Брэсце не было «мінёраў», дык знайшоўся прыезджы — з Магілёўшчыны.

35-гадовы мужчына зайшоў у кабінку таксафона ў самым цэнтры горада, набраў нумар «102» і паведаміў, што гарыць аўтавакзал, а ўнутры памяшкання закладзена бомба. Як паведамілі ў адзеле інфармацыі і грамадскіх сувязяў Брэсцкага абласнога УУС, на месца прыбылі вайскоўцы сапёрна-піратэхнічнай групы, быў праведзены ўвесь комплекс мерапрыемстваў. З вакзала эвакуавалі 20 чалавек. Памяшканне агледзелі, небяспечных прадметаў не знайшлі. З дапамогай запісу відэакамеры ў раёне размяшчэння таксафонаў хутка вылічылі тэлефоннага «мінёра». Ім аказаўся жыхар вёскі з Магілёўскага раёна, які раней прыцягваўся да адказнасці за наўмысны падпал. Як высветлілася, у Брэст ён прыбыў у пошуках новых прыгод, начаваў на вуліцы, веў бадзьяжны лад жыцця. Заведзена крымінальная справа.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
yackevich@zviazda.by

Даты	Падзеі	Людзі	
10 ЛІСТАПАДА			
1882 год — нарадзіўся Андрэй Мікалаевіч Тупалеў, расійскі савецкі вучоны і авіяканструктар, акадэмік АН СССР, генерал-палкоўнік-інжынер, тройчы Герой Сацыялістычнай Працы. Пад яго кіраўніцтвам створана звыш 100 тыпаў ваенных і грамадзянскіх самалётаў, у тым ліку АНТ-25, Ту-104 (першы пасажырскі рэактыўны), Ту-114, Ту-134, Ту-154. На самалётах Тупалева ўстаноўлена 78 светлых рэкордаў, выканана 28 унікальных пералётаў, у тым ліку В. Чкалавым і М. Громавым на АНТ-25 праз Паўночны полюс у ЗША. Лаўрэат Ленінскай прэміі, Дзяржаўнай прэміі СССР (1943, 1948, 1949, 1952, 1972 гг.).			
1885 год — з Бад-Канштата ва Унтэр-цюркхайм (прыгарады Штутгарта) па набярэжнай ракі Некар з неверагоднай для таго часу хуткасцю 12 км/г пранёсся першы матацыкл. Гэта быў вельмі арыгнальны веласіпед з матарам. Рама гэтак жа, як і колы, была выраблена з дрэва. Прычым колаў было не два, а чатыры, усе замест гумавых пакрышак былі зверху абабітыя жалезам. Пад сядзеннем размяшчаўся рухавік унутранага згарання магутнасцю 0,5 к. с. У якасці паліва мог быць выкарыстаны бензін або газа. Каб запусціць сілавы агрэгат, першапачаткова трэба было бензінавым награвальнікам распаліць медную запальную трубку, ад якой у далейшым запальвалася гаручая сумесь.			
		1917 год — Памесны сабор Рускай праваслаўнай царквы прыняў гістарычнае рашэнне аб аднаўленні Патрыярштва, скасаванага Пятром Першым. 18 лістапада 1917 года ў храме Хрыста Збаўцеля адбыўся ўсеагульны сход Святога сабора, на якім Патрыярхам Маскоўскім і ўсяе Русі быў абраны мітрапаліт маскоўскі Ціхан (Бялавін). 4 снежня ва Успенскім саборы Крамля адбылася інтранізацыя Патрыярха.	
		1921 год — 95 гадоў таму нарадзіўся (г. Смаргонь) Віктар Роўда, беларускі харавы дырыжор, педагог. Народны артыст Беларусі і СССР. З 1956 года хормайстар і дырыжор Дзяржаўнай акадэмічнай харавой капэлы, мастацкі кіраўнік і галоўны дырыжор акадэмічнага хору тэлебачання і радыё. Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі Беларусі. Памёр у 2007 годзе.	
		1936 год — 80 гадоў таму нарадзіўся Валянцін Сяргеевіч Кароўкін, беларускі вучоны ў галіне фтызіятрыі, доктар медыцынскіх навук, прафесар. У 1960 годзе скончыў Крымскі медыцынскі інстытут. З 1969-га — у Беларускай медыцынскай акадэміі паслядыпломнай адукацыі. Аўтар шэрагу навуковых работ.	

Было сказана

Андрэй МАКАЁНАК, драматург:
«Калі Бог захоча моцна пакараць чалавека, ён задавальняе ўсе яго патрэбнасці».

УСМІХНЕМСЯ

Два банкіры адпачываюць на прыродзе.
— У цябе ахова колькі чалавек?
— 11. А ў цябе?
— І ў мяне 11. Слухай, можа, у футбол сыграем?

Кідаю курыць. Дзень сёмы. Накрываў на хлеб за тое, што ён моцна крышыцца...

— Казімір! Да выставы пяць хвілін, а ў цябе яшчэ нічога не гатова!
— Зараз усё будзе.

Мужчына ў ведзьмака.
— Дапамажыце прычараваць дзяўчыну.
— Добра, запамінай чары. Прыходзіш з ёй у краму моднага жаночага адзення і кажаш заповітныя словы: «Бяры, што хочаш — усё аплачу».

Вадзім ужо паўтара года хацеў развітацца з Ірынай, але Іра была чэмпіёнкай горада па дзюдо і таму сама вырашала, калі і з кім развітацца.

Малюнак Пятра КОЗІЧКА.